

Kan man få en udledningstilladelse i 2026 ?

workshop om vandrensningsteknologier og
udledningstilladelser

24. Marts 2026

FYXADRZ4UFNA-1433539202-42695

God tilstand

- I henhold til EU's vandrammedirektiv skal alle vandområder have opnået miljømålet om **god økologisk og kemisk tilstand** i 2027 (2035)
- Vandrammedirektivet er implementeret via lov om vandplanlægning med tilhørende bekendtgørelser. Særligt vigtig er **indsatsprogrambekendtgørelsen (§ 8)**
- Den samlede tilstand afhænger af kvalitetselementerne
- og deres tilstandsklasser

Kemisk tilstand

Økologisk tilstand

EU-prioriterede stoffer

Nationalt specifikke stoffer

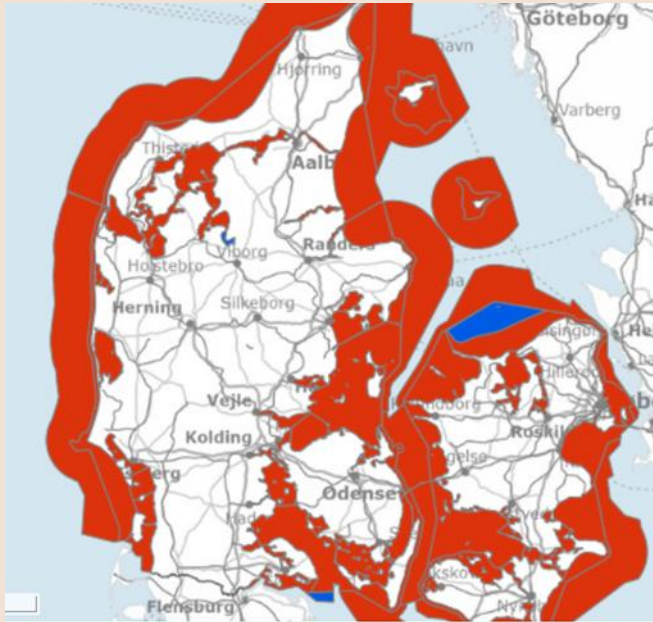
Biologiske kvalitetselementer

 God kemisk tilstand
 Ikke-god kemisk tilstand

 Høj økologisk tilstand
 God økologisk tilstand
 Moderat økologisk tilstand
 Ringe økologisk tilstand
 Dårlig økologisk tilstand

Miljøfarlige stoffer

Prioriterede og nationale stoffer (BEK nr. 1668 af 08/12/2025)

EU stoffer

>45 stoffer

Nationale stoffer

>130 stoffer

Hvert stof er et kvalitetselement!

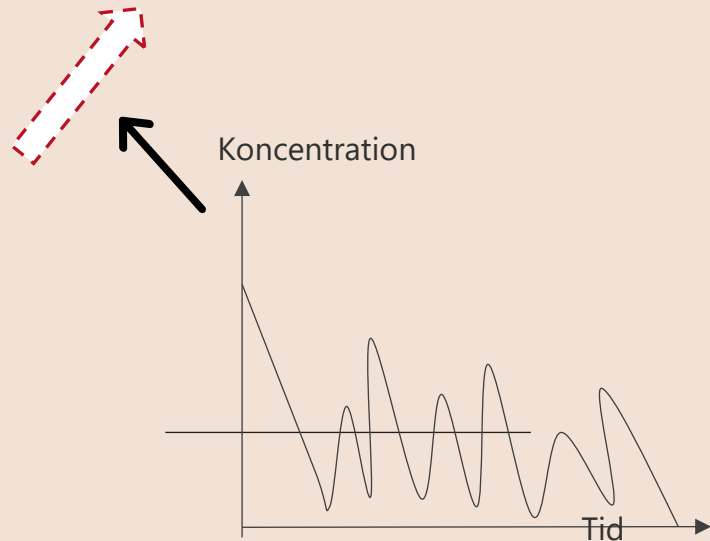
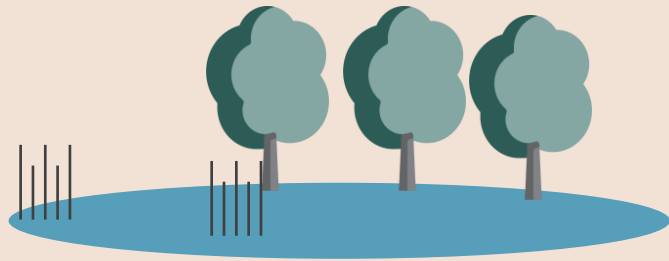
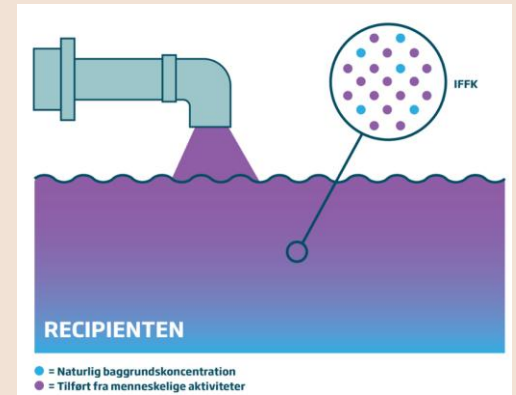
Der er fastsat miljøkvalitetskrav for både vand, sediment og biota. Alle 3 matricer skal altid indgå i vurdering ifm. tilladelser – også selvom miljøkvalitetskrav ikke er fastsat

- For vand (indlandsvand eller andet overfladevand)
 - Generelt kvalitetskrav (udtrykt som årsgennemsnit)
 - Maksimumkoncentrationen (den højeste tilladte koncentration).
 - MKK kan gælde for den opløste (<0,45 µm), totale eller biotilgængelige fraktion af stoffet
- Ikke alle stoffer har et miljøkvalitetskrav eller kriterie for alle 3 matricer. Så anvendes fx PNEC-værdi (*predicted no effect concentration*)

Stoffer som ikke fremgår af bekendtgørelsen, men er i udledning skal også medtages og stilles krav til i tilladelse

Udledningens påvirkning

Miljøfarlige forurenende stoffer

- Den resulterende koncentration er IFFK og bidraget fra den nye udledning.
- Den **resulterende koncentration** i recipienten skal være under miljøkvalitetskravet.
 - Skal være beregnet eller på anden måde estimeret og begrundet.
 - Skal inddrage overvejelser omkring målbarhed.
- Udledningen må ikke medføre en målbar overskridelse af det generelle miljøkvalitetskrav i et repræsentativt målepunkt.
- Den tidsmæssige udstrækning af en stigning i koncentrationen skal indgå.
- Gælder også midlertidige påvirkninger.

Udledningstilladelser

efter § 28 miljøbeskyttelsesloven

Er omfattet af § 8 indsatsprogrambekendtgørelsen

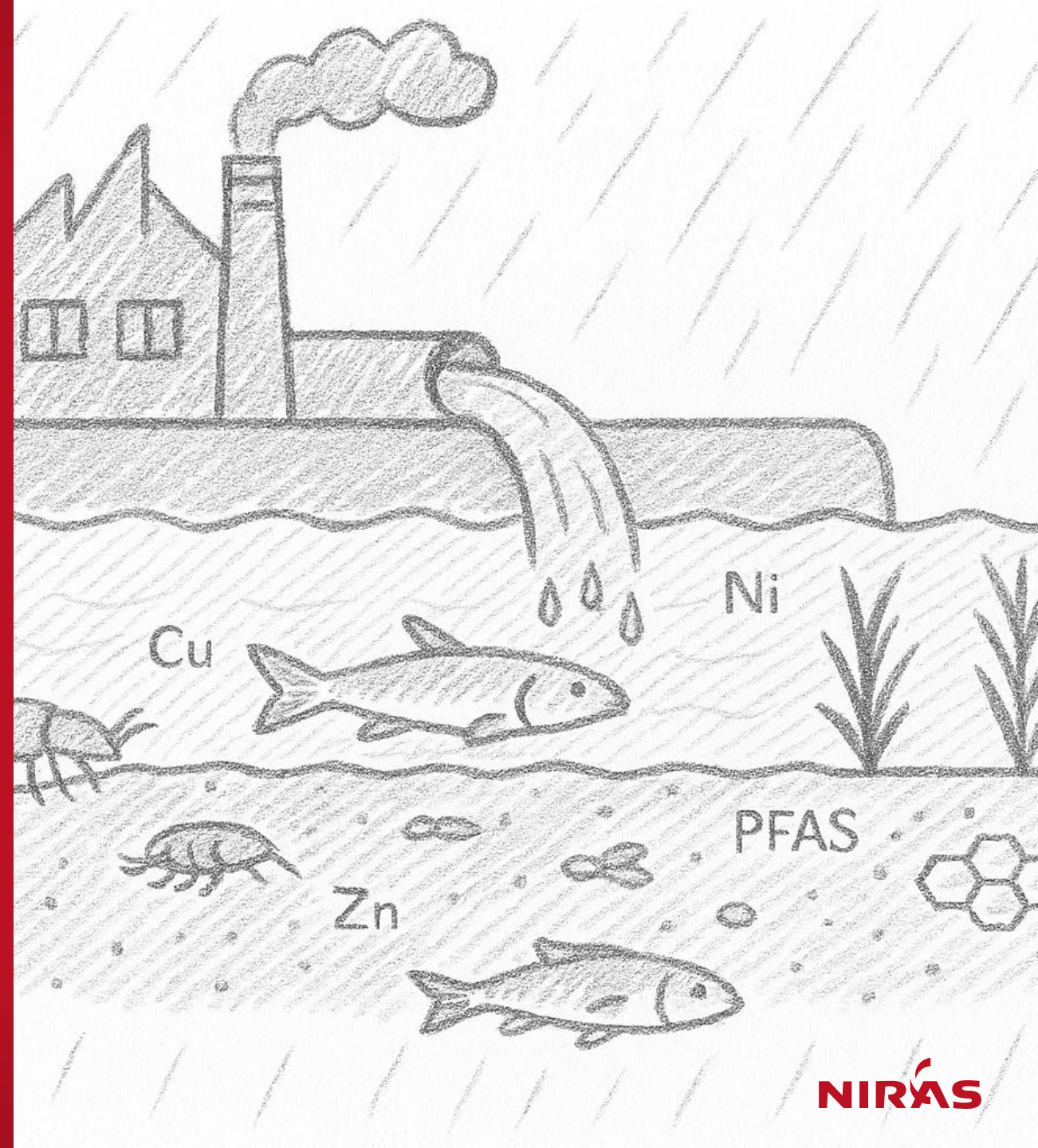
En udledning til et vandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt (stk. 3), kan kun tillades hvis:

- Tilstanden i recipienten ikke forringes
- Målopfyldelse ikke forhindres

Hensynet til recipienten vægter højest – det har stået der længe

Hvordan det skal fortolkes og begrundes

Det er det der ændrer sig...

Afgørelser

EU-domme afgørende for hvor vi står i dag, og den praksis som nævnet udstikker

EU-domme:

F.eks.

- **C-461/13 Weser 2015**
- **C-535/18 Land Nordrhein Westfalen 2020**
- **C-525/20 Association France Nature Environnement 2022**

Klagenævnssafgørelser:

F.eks.

- **Holstebro 2022**
- **VEGA 2023**
- **Skærbækværket 2025**

Afgørelser i Danmark

Miljø- og Fødevareklagenævnet

- **VEGA - 2023:**
 - Enhver målbar stigning i koncentrationen af et MFS i et vandområde, hvor grænseværdien allerede er overskredet, er en forringelse – uanset om stigningen er lille eller midlertidig.

Nye vejledninger fra MST: Enhver **målbar stigning i koncentrationen af et MFS i et vandområde, hvor grænseværdien allerede er overskredet, er en forringelse.**
Nye vejledninger beskriver **faglige metoder til beregninger mm.**

- **Skærbækværket - 2025:**
 - Accepterer hovedparten af principperne i MSTs vejledninger
 - Skærper kravene til dokumentation og metode – Det skal være en konkret, videnskabeligt underbygget vurdering.

Pointer

Fra flere EU-domme og klagenævnssafgørelser

Mindre skal til, før en tilstand anses som forringet

Mere rensning (eller andre løsninger) end tidligere

Dokumentationskravene for at begrunde at noget ikke er en forringelse er blevet større

Mere omfattende vurderinger end tidligere (og behov for mere data)

Vejledninger

Til håndtering af miljøfarlige forurenende stoffer

De 2 vejledninger er afstemt, brug begge ifm. vurderinger. Hvilken man ender med at henvise til, eller lægge til grund for ansøgning/tilladelse afhænger af udledningen.

Ved vurdering af om en udledning forventes at ville medføre en forringelse af berørte vandområders tilstand gælder:

- En ny udledning må ikke føre til yderligere overskridelse af miljøkvalitetskravet for det pågældende stof ved en stigning i koncentration af stoffet i det samlede vandområde.
- Der antages at ske en stigning i koncentrationen, hvis stigningen vil kunne påvises (er målbar) ud fra et repræsentativt overvågningspunkt i det berørte overfladevandområder eller tilstødende vandområder.

Underbyg altid beregninger med argumentation og vurdering

GÆLDENDE

VEJ nr 9210 af 18/04/2024

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Yderligere oplysninger >

Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Indhold

- 1. Indledning
- 2. Baggrund
- 3. Indsatsprog
- 4. Gennemførelse
- 4.1 Om grundlæggende principper
- 4.2 Indsatsprogrammer
- 4.2.1 Konkrete aktiviteter

Vejledning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til overfladevand og havområder med ofte stillede spørgsmål og svar, offentliggjort 4. april 2025

Denne vejledning indeholder svar på ofte stillede spørgsmål i forbindelse med regulering af - herunder tilladelser til - udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. I takt med, at der opnås ny viden, vil spørgsmål og svar blive ajourført og nye spørgsmål og svar blive tilføjet.

De relevante regler ved regulering af udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet efter miljøbeskyttelsesloven findes i:

- Miljøbeskyttelseslovens¹ kapitel 4 og 5
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed² (godkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4³ (spildevandsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴ (habitatbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter⁵ (bekendtgørelse om indsatsprogrammer)
- § 18 i lov om havstrategi⁶
- Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder⁷ (bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer)

Projekttilgang og løsninger

Forudsætning ved opstart:

Tidlig involvering – når projektet starter

Præcis projektafgrænsning og højt kendskab til projektet og påvirkningen projektet kan medføre (fx udledningens sammensætning)

Godt vidensgrundlag om tilstanden i recipienten

Fokus skal være, hvad kan recipienten tåle og ikke hvad har projektet behov for

Hvordan griber vi det an:

BAT er ikke altid godt nok, inddrag overvejelser tidligt om alternativer

Gennemfør konkrete vurderinger og beregninger også for den midlertidige situation

Kend datagrundlaget både for påvirkningen/udledningen og recipienten(erne) og brug det aktivt

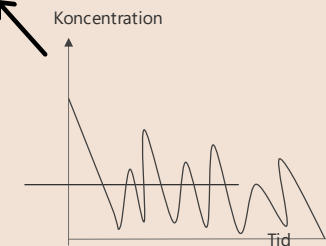
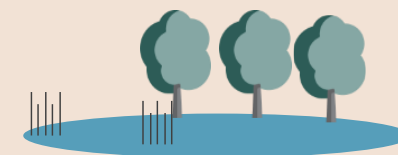
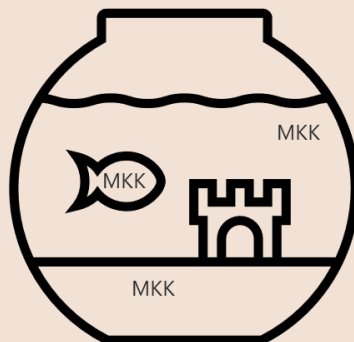
- Prøvetagning, sammenlignelig vandområde, databaser, worst case ?
- Andre påvirkninger/kumulation

Dokumentér

- begrundede forudsætninger
- faglig argumentation

Nuværende tilgang

- Foringelse – resulterende koncentration under MKK

Muligheder når der ikke er god tilstand

for at undgå en skade

- Mere rensning – renere udledning
- Reducer en anden kilde (massebalance) du har rådighed over
- Kildesporing, indsatsbekendtgørelsens §9 - kommunen
- Rense på recipienten

Særligt for naturligt forekommende stoffer

- Tillæg af baggrundskoncentration – bestemmelse af specifik baggrundskoncentration
- Biotilgængeligkoncentration både i recipient og udledning

JA, man kan godt få udledningstilladelse i 2026 og fremadrettet det kræver dog forståelse og accept af, at:

- Tidlig inddragelse af de rette kompetencer er en nødvendighed
- Der skal tages udgangspunkt i vandområdet og recipienten, når projekter mv. skal godkendes.
 - Hensynet til recipienten vægter højest
- Der kræves et højt vidensniveau og vurderingsregimet er både omfattende og kompliceret
 - tidsplaner & økonomi bør afspejle dette.
- BAT er ikke altid godt nok
 - Projekter skal baseres på konkrete tekniske løsninger. Vi skal være innovative 😊 og arbejde sammen på tværs af fag, til at finde de rette løsninger Og der er løsninger !
 - Behov for endnu flere (og/eller bedre) tekniske løsninger til reduktion af nuværende og fremtidige udledninger af miljøfarlige stoffer.

Spørgsmål

Karen Søgaard Christiansen
Afdelingschef

ksch@niras.dk
+45 2345 3053
NIRAS

